

JAARVERSLAG 2022

Thuisbevallingen

INHOUD

WOORD VOORAF.....	3
VOORNAAMSTE DEFINITIES.....	4
ALGEMEEN OVERZICHT	5
SYNOPTISCHE TABEL	6
MORTALITEITSOVERZICHT	10
ZWANGERSCHAPSDUUR.....	13
STUITBEVALLING.....	14
SECTIO CAESAREA	15
GEBOORTEGEWICHT	16
MEERLINGEN	17
AANGEBOREN MISVORMINGEN	18
TRANSFERS	19
VIJF JAAR OVERZICHTSTABEL	21
PROFIELEN.....	22

Woord vooraf

Beste collega's,

Voor u ligt het zesendertigste jaarverslag van het **Studiecentrum voor Perinatale Epidemiologie (SPE)**. Zoals elk jaar gaat onze dankbaarheid uit naar al diegenen die het mogelijk gemaakt hebben om een volledige, accurate en verzorgde rapportering mogelijk te maken. In de eerste plaats zijn dat de medewerkers van het SPE. Verder gaat onze dank ook naar het Departement Zorg van de Vlaamse overheid, dat ons de subsidies verschaft om, in tijden van budgettaire krapte, deze taak mogelijk te maken. We zijn ook bijzonder verheugd om sinds 2022 een deeltijdse statisticus ter beschikking te hebben zodat de kostbare data van het SPE maximaal kunnen worden aangewend voor beleidsvoorbereidend werk. We zetten alles in het werk om het Departement Zorg te blijven overtuigen dat een kwaliteitsvolle perinatale registratie de hoeksteen vormt van goede zorg voor moeder en kind, en dus ook voor de gezondheidstoekomst van onze bevolking.

“Last but not least” gaat onze dank uit naar de vroedvrouwen en alle collegae die op vrijwillige basis alle gegevens op het terrein consequent registreren en versturen. Deze inzet levert ons als gezondheidswerkers ook wat op. Hierdoor is het mogelijk een gedetailleerd rapport op te maken per ziekenhuis dat hopelijk de basis kan vormen in iedere ploeg om het eigen beleid te “benchmarken” en daar waar nodig bij te sturen. Voor registratiejaar 2022 behielden we de verfijnde benchmarking die we voor registratiejaar 2021 introduceerden, zodat jullie niet enkel kunnen vergelijken met de gegevens van Vlaanderen, maar ook met deze van materniteiten met een gelijkaardige functie en aantal bevallingen.

We wensen jullie veel leesplezier en vruchtbare discussies!

Annick Bogaerts, Kristien Roelens - Voorzitters wetenschappelijke commissie SPE

VOORNAAMSTE DEFINITIES

Bevalling:

Het geheel van de verschijnselen en gebeurtenissen, die de geboorte van één of meer kinderen met een geboortegewicht van 500 g of meer of na een zwangerschapsduur van 22 weken of meer, tot gevolg hebben. Het begrip bevalling is derhalve onafhankelijk van het aantal geboren kinderen. De baring van een tweeling betekent één bevalling, maar twee geboorten.

Geboorte:

Volledige uitdrijving uit het lichaam van de moeder van een kind, levend of dood, dat 500 g of meer weegt, of na een zwangerschapsduur van 22 weken of meer. Kunnen deze twee criteria niet worden aangewend, dan resteert een derde: de lengte ≥ 25 cm.

Pariteit:

Het aantal baringen (bevallingen) die een vrouw heeft doorgemaakt. Een primipara is een vrouw die één baring heeft doorgemaakt (een kind heeft gebaard dat 500 g of meer weegt of dat geboren wordt na een zwangerschapsduur van 22 weken of meer). Een multipara is een vrouw, die twee of meer baringen heeft doorgemaakt.

Foetale sterfte:

Ieder doodgeboren kind dat 500 g of meer weegt of dat geboren wordt na een zwangerschapsduur van 22 weken of meer.

Vroeg-neonatale sterfte:

Overlijden van een levend geboren kind met een geboortegewicht van 500 g of meer of een zwangerschapsduur van 22 weken of meer, vóór de 8ste dag na de geboorte (7×24 u), (het sterftcijfer wordt berekend met als noemer het aantal levend geboren kinderen).

Perinataal sterftcijfer:

De som van de foetale en de vroeg-neonatale sterfte, gedeeld door het aantal geboorten (levend of dood).

Maternale sterfte:

Het overlijden van de moeder vóór, tijdens of 3 maanden na de bevalling ten gevolge van complicaties die verband houden met de zwangerschap, de baring en/of het kraambed.

Alle cijfers van dit rapport hebben betrekking op levend- en doodgeboren kinderen met een geboortegewicht van minstens 500 g OF een zwangerschapsduur van minstens 22 weken.

ALGEMEEN OVERZICHT 2022

Tabel 1: Totaal overzicht 2022.

totaal aantal doorgestuurde formulieren:	463
aantal geregistreerde bevallingen ≥ 500 g of ≥ 22 w:	463
aantal geregistreerde geboorten ≥ 500 g of ≥ 22 w:	463
aantal levend geboren ≥ 500 g of ≥ 22 w :	463

Tabel 2: Overzicht van het aantal geregistreerde bevallingen.

	n	%
Eenlingen	463	100.0
Tweelingen	0	0.0
Drielingen	0	0.0

Tabel 3: Overzicht van het aantal geregistreerde geboorten.

	n	%
Eenlingen	463	100.0
Tweelingen	0	0.0
Drielingen	0	0.0

SYNOPTISCHE TABEL 2022

Tabel 4a: Synoptische tabel (berekend op het totaal aantal bevallingen).

	n	%
leeftijd van de moeder		
< 20	1	0.2
20 - 34	352	76.0
≥35	110	23.8
pariteit		
1	110	23.8
2	208	44.9
3	94	20.3
≥4	51	11.0
onbekend	0	0.0
ontstaan zwangerschap		
spontaan	440	95.0
hormonaal	9	1.9
IVF	4	0.9
ICSI	5	1.1
onbekend	5	1.1
hypertensie in deze zwangerschap		
ja	8	1.7
neen	455	98.3
onbekend	0	0.0
diabetes		
ja	12	2.6
neen	451	97.4
onbekend	0	0.0

zwangerschapsduur

< 28	0	0.0
28 - 31	0	0.0
32 - 33	0	0.0
34 - 36	3	0.6
≥ 37	455	98.3
onbekend	5	1.1

inductie van de baring

ja	3	0.6
neen	460	99.4
onbekend	0	0.0

locoregionale anesthesie

ja	0	0.0
neen	463	100.0
onbekend	0	0.0

cardiotocogram

ja	0	0.0
neen	463	100.0
onbekend	0	0.0

STAN - monitor

ja	0	0.0
neen	463	100.0
onbekend	0	0.0

microbloedonderzoek

ja	0	0.0
neen	463	100.0
onbekend	0	0.0

intermittente auscultatie

ja	425	91.8
neen	36	7.8
onbekend	2	0.4

GBS-kolonisatie

ja	35	7.6
neen	310	67.0
niet getest	113	24.4
onbekend	5	1.1

GBS-profylaxe

ja	5	1.1
neen	457	98.7
onbekend	1	0.2

episiotomie

ja	5	1.1
neen	457	98.7
onbekend	1	0.2

Tabel 4b: Synoptische tabel (berekend op het totaal aantal geboorten).

	N	%
ligging		
hoofd	462	99.8
stuit	1	0.2
dwars	0	0.0
onbekend	0	0.0
wijze van geboorte		
spontaan hoofdligging	462	99.8
spontaan stuitligging	1	0.2
vacuümextractie	0	0.0
forceps	0	0.0
primaire sectio	0	0.0
secundaire sectio	0	0.0
onbekend	0	0.0
geboortegewicht		
< 1500	0	0.0
1500 – 2499	4	0.9
≥ 2500	459	99.1
geslacht		
mannelijk	224	48.4
vrouwelijk	239	51.6
transfers		
N*-dienst	11	2.4
NIC-dienst	4	0.9

MORTALITEITSOVERZICHT 2022

Tabel 5: Mortaliteitsoverzicht.

	N	%
foetale sterfte	0	0.00
vroeg-neonatale sterfte	0	0.00
perinatale sterfte	0	0.00
<hr/>		
eenlingen		
foetale sterfte	0	0.00
vroeg-neonatale sterfte	0	0.00
perinatale sterfte	0	0.00
<hr/>		
meerlingen		
foetale sterfte	0	0.00
vroeg-neonatale sterfte	0	0.00
perinatale sterfte	0	0.00
<hr/>		
maternale sterfte		
ja	0	0.00

PERINATALE STERFTE 2022

1. OVERZICHT FOETALE STERFTE

Tabel 6: Foetale sterfte.

Part. Nr.	Par.	Drzw.	Ligging	Wijze bevalling	Geboorte- gewicht	Geslacht
--------------	------	-------	---------	--------------------	----------------------	----------

2. OVERZICHT VROEG-NEONATALE STERFTE

Tabel 7: Vroeg-neonatale sterfte.

Part. Nr.	Par.	Drzw.	Ligging	Wijze bevalling	Geboorte- gewicht	Geslacht	Dagen geleefd.
--------------	------	-------	---------	--------------------	----------------------	----------	-------------------

ZWANGERSCHAPSDUUR 2022

Tabel 8: Zwangerschapsduur.

	N	%
zwangerschapsduur		
20 – 23 w	0	0.0
24 – 27 w	0	0.0
28 – 31 w	0	0.0
32 – 33 w	0	0.0
34 – 36 w	3	0.6
37 – 38 w	80	17.3
39 – 40 w	290	62.6
≥ 41 w	85	18.4
wijze van bevalling		
< 32 w: vaginaal	0	0.0
< 32 w: abdominaal	0	0.0
32 – 36 w: vaginaal	3	100.0
32 – 36 w: abdominaal	0	0.0
≥ 37 w: vaginaal	455	100.0
≥ 37 w: abdominaal	0	0.0
perinatale sterfte		
< 32 w: foetaal	0	0.0
< 32 w: vroeg-neonataal	0	0.0
32 – 36 w: foetaal	0	0.0
32 – 36 w: vroeg-neonataal	0	0.0
≥ 37 w: foetaal	0	0.0
≥ 37 w: vroeg-neonataal	0	0.0

STUITBEVALLINGEN 2022

Tabel 9: Stuitbevalling.

	N	%
stuitliggingen	1	0.2
wijze van bevalling		
spontane vaginale stuitbevalling	1	100.0
forceps	0	0.0
sectio primair	0	0.0
sectio secundair	0	0.0
geslacht		
mannelijk	0	0.0
vrouwelijk	0	0.0
tweelingen		
kind A	1	100.0
kind B	0	0.0
perinatale sterfte		
foetaal	0	0.0
vroeg-neonataal	0	0.0

SECTIO CAESAREA 2022

Tabel 10: Sectio caesarea.(bevallingen)

	n	%
sectiones	0	0.0
hoofdindicatie sectio		
repeat-sectio	0	0.0
dwarsligging	0	0.0
foetaal lijden	0	0.0
dysproportie, niet in arbeid	0	0.0
dystocie, wel in arbeid en niet vorderende ontsluiting	0	0.0
dystocie, wel in arbeid en niet vorderende uitdrijving	0	0.0
stuitligging	0	0.0
maternaal	0	0.0
placentair	0	0.0
andere	0	0.0
primaire sectio	0	0.0
secundaire sectio	0	0.0
secundaire sectio bij het tweede kind	0	0.0
geboorten		
sectio bij eenlingen	0	0.0
sectio bij meerlingen	0	0.0
sectio bij stuitligging	0	0.0
sectio bij zwangerschapsduur < 32 w	0	0.0
sectio bij zwangerschapsduur < 37 w	0	0.0
sectio bij geboortegewicht < 1500 g	0	0.0
sectio bij geboortegewicht < 2500 g	0	0.0

GEBOORTEGEWICHT 2022

Tabel 11: Geboortegewicht.

	N	%
geboortegewicht		
< 1000 g	0	0.0
1000 – 1499 g	0	0.0
1500 – 1999 g	1	0.2
2000 – 2499 g	3	0.6
≥ 2500 g	459	99.1
wijze van bevalling		
< 1500 g: vaginaal	0	0.0
< 1500 g: abdominaal	0	0.0
1500 – 2499 g: vaginaal	4	100.0
1500 – 2499 g: abdominaal	0	0.0
≥ 2500 g: vaginaal	459	100.0
≥ 2500 g: abdominaal	0	0.0
perinatale sterfte		
< 1500 g: foetaal	0	0.0
< 1500 g: vroeg-neonataal	0	0.0
1500 – 2499 g: foetaal	0	0.0
1500 – 2499 g: vroeg-neonataal	0	0.0
≥ 2500 g: foetaal	0	0.0
≥ 2500 g: vroeg-neonataal	0	0.0

MEERLINGEN 2022

Tabel 12: Meerlingen.

	N	%
meerlingen	0	0.0
tweelingen	0	0.0
drielingen	0	0.0
wijze van bevalling		
kind A: vaginaal	0	0.0
kind A: abdominaal	0	0.0
kind B: vaginaal	0	0.0
kind B: abdominaal	0	0.0
drieling: vaginaal	0	0.0
drieling: abdominaal	0	0.0
perinatale sterfte		
kind A: foetaal	0	0.0
kind A: vroeg-neonataal	0	0.0
kind B: foetaal	0	0.0
kind B: vroeg-neonataal	0	0.0
drieling: foetaal	0	0.0
drieling: vroeg-neonataal	0	0.0

AANGEBOREN MISVORMINGEN 2022

Tabel 13: Aangeboren misvormingen.

	N	%
majeure misvormingen	2	0.4
anencefaal	0	0.0
spina bifida	0	0.0
hydrocefalie	0	0.0
transpositie grote vaten	0	0.0
afwijking long	0	0.0
atresie dundarm	0	0.0
nier agenese	0	0.0
craniosynostosis	0	0.0
Turner syndroom	1	0.2
Obstr.def.nierb.ureter	0	0.0
gespleten lip / verhemelte	0	0.0
anale imperforatie	0	0.0
reductie ledematen	0	0.0
tetralogie van Fallot	0	0.0
oesofagale atresie	0	0.0
atresie anus	0	0.0
twin-to-twin transf. Syn.	0	0.0
Skeletdyspl./dwerggroei	0	0.0
hydrops foetalis	0	0.0
poly/multikyst. nierdys.	0	0.0
hernia diafragmatica	0	0.0
omfalocele	0	0.0
gastroschisis	0	0.0
ventrikel septum defect	0	0.0
atresie galwegen	0	0.0
hypospadias	0	0.0
cystische hygroma	0	0.0
trisomie 21	0	0.0
trisomie 18	0	0.0
trisomie 13	0	0.0
andere hartafwijkingen	1	0.2

TRANSFERS 2022

Tabel 14: Extra-uteriene transfer.

	n	%
aantal	15	3.2
N*-dienst	11	2.4
NIC-dienst	4	0.9

Tabel 15: Reden van opname.

	N* / NIC-dienst
Hoofdreden van opname	
laag geboortegewicht	2
peripartale asfyxie en gevolgen	0
neurologische adaptatie of aandoeningen	0
circulatoire adaptatie of aandoeningen	1
respiratoire adaptatie of aandoeningen	4
gastro-intestinale adaptatie of aandoeningen	0
metabole adaptatie of aandoeningen	0
hyperbilirubinemie	0
infectieus risico of bewezen infectie < 7 dagen	0
aangeboren misvormingen	1
sectio	0
preterme geboorte <37 weken	0
andere opnamereden	4
onbekend	3

Tabel 16: Neonatale verwickelingen.

	N* / NIC-dienst
verwickelingen	
endotracheale beademing	0
intracraniële bloeding	0
convulsie	0
ernstige infectie	1
acute longziekte	3

Tabel 17: Neonatale verwickelingen (omschrijving).

<u>convulsies</u>		<u>ernstige infecties</u>	
asfyxie	0	foetaal	1
focaal infarct	0	perinataal (< 72 u)	0
hypoglycemie	0	nosocomiaal (≥ 72 u)	0
electrolyetstoornis	0	onbekend	0
intracraniële bloeding	0		
meningitis / encefalitis	0	<u>locus</u>	
metabole ziekte	0	sepsis	0
malformatie	0	meningitis	0
kernicterus	0	pneumonie	0
fifth day fits	0	huidinfectie	0
benign familiaal	0	urine­weginfectie	0
intoxicatie	0	enterocolitis	0
abstinentie	0	osteïtis	0
tumor	0	andere locus	0
onbekend	0	onbekend	1
<u>acute longziekten</u>			
hyaliene membranenziekte	0	postasfyctisch longoedeem	0
meconium aspiratie syndroom	0	transiënte tachypnoe (RDSII)	3
pneumonie verworven	0	inhalatiepneumonie	0
pneumonie congenitaal	0	pleura-effusies	0
longhemorrhagie	0	diafragma­paralyse	0
		onbekend	0

VIJF JAAR OVERZICHTSTABEL (2018-2022) ≥ 500 GRAM OF ≥ 22 WEKEN

	2018*	2019*	2020*	2021	2022
aantal geboorten	380	360	406	484	463
aantal bevallingen	380	360	406	484	463
leeftijd moeder (%)					
< 20 jaar	0.5	0.3	0.0	0.2	0.2
20 – 34 jaar	75.5	76.1	74.9	76.7	76.0
≥ 35 jaar	23.9	23.6	25.1	23.1	23.8
pariteit (%)					
primiparae	28.7	24.2	24.6	20.7	23.8
multiparae	71.3	75.8	75.4	79.3	76.2
duur zwangerschap (%)					
≤ 31 weken	0.3	0.3	0.2	0.0	0.0
32 – 36 weken	1.1	0.3	1.0	0.8	0.6
≥ 37 weken	98.7	99.4	98.8	99.0	98.3
inductie (%)	0.0	0.8	0.2	0.2	0.6
locoregionale anesthesie (%)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
sectio caesarea (%)					
primair	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
secundair	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
totaal	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
geboortegewicht (%)					
< 1500 g	0.3	0.3	0.2	0.0	0.0
1500 – 2499 g	1.8	0.8	1.2	0.6	0.9
≥ 2500 g	97.9	98.9	98.5	99.4	99.1
tweelingen (%)	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0
perinatale sterfte (%)					
foetaal	0.26	0.28	0.25	0.00	0.00
vroeg-neonataal	0.53	0.00	0.25	0.00	0.00
perinataal	0.79	0.28	0.49	0.00	0.00

*Vanaf registratiejaar 2020 wijzigde het SPE de definitie van geboorte, waardoor alle kinderen met een geboortegewicht van minstens 500 gram of een zwangerschapsduur van minstens 22 weken werden geïnccludeerd voor de data-analyse. In functie van de vergelijkbaarheid met registratiejaar 2020, 2021 en 2022 werden de registratiejaren 2018 en 2019 opnieuw berekend o.b.v. de aangepaste geboortedefinitie. De herberekening gebeurde in 2021. Voor de nieuwe berekeningen werden (voorheen geëxcludeerde) kinderen met een geboortegewicht < 500 gram en een zwangerschapsduur van ≥ 22 weken geïnccludeerd (voor zover deze data in 2021 beschikbaar waren voor het SPE en indien van toepassing op uw materniteit). Hierdoor wijken de resultaten in deze vijf jaar overzichtstabel voor registratiejaren 2018 en 2019 mogelijks af van de tabellen in jaarverslagen gepubliceerd vóór 2021.

Tabel 19: Profielentabel 2022.

	Vlaanderen		thuisbevallingen	
	%	N	%	N
bevallingen (b)	-	60 914	-	463
geboorten (g)	-	61 872	-	463
eenlingen	-	59 969	-	463
meerlingen (g)	-	1 903	-	0
zwangerschapsduur (b) < 37 weken	7.5	4 566	0.6	3
inductie (b)	28.1	17 106	0.6	3
locoregionale anesthesie (b)	74.7	44 021	0.0	0
wijze van bevalling				
spontaan (g)	67.5	41 770	99.8	462
vacuümextractie / forceps (g)	9.9	6 104	0.0	0
sectio (b)	22.1	13 442	0.00	0
episiotomie (vag.b)*	31.9	15 146	1.1	5
stuitligging (g)				
abdominaal	90.6	2 943	0.0	0
laag geboortegewicht (g) < 2500 g	6.7	4 164	0.9	4
foetale sterfte (g)	0.60	372	0.00	0
vroeg-neonatale sterfte (g)	0.12	76	0.00	0
perinatale sterfte (g)	0.72	448	0.00	0

* Sinds registratiejaar 2021 wordt de episiotomiegraad berekend op het aantal vaginale bevallingen. In voorgaande registratiejaren werd de episiotomiegraad berekend op het totaal aantal bevallingen (inclusief keizersneden).